

06:57 21.06.2018 / Vladimír Franta

Ačkoliv jsme příslušníci slovanského národa a ačkoliv myšlenka slovanské vzájemnosti byla po první světové válce úspěšná, vznikly samostatné slovanské státy, nyní se pojem „Slovan“ jaksi nenesí. Jak je to možné, proč mizí ruský jazyk z našich univerzit? Proč je „panslovanství“ přirovnáváno k extrémismu?

Hon na Slovanů se odstartoval za éry Stanislava Grosse

Skončila éra „hejslovanění“. Říci veřejně „Slovan jsem a Slovan budu“ si dnes může dovolit snad jen filmová postava v rámci školní besídky nazvané „Kde je ten, co nosil knír? Válka není — všude mír!“ Dnes se nenajde druhý Igor Hnízdo (viz Svěrákův film „Obecná škola [ČSFR, 1991], který by k podobným ideálům vedl své žáky.). Kdo by snad na sebe chtěl strhnout veškerou pozornost v negativním smyslu, ten ať rovnou spustí o „panslavismu“. A i pan režisér Svěrák si netroufl slova o slovanství nechat filmové postavy pronášet jen tak. „Slovan jsem a Slovan budu!“ halasí malý maďarský žáček Lakatoš. Učitel Hnízdo jej za to „ironicky“ poplácává po rameni a říká: „Až jindy...“ Ironie? Dvojsmysl?

Výraz „panslovanství“ není ve slovníku MS WORD předem definován

Ing. František Nevařil, CSc. Ve stati „Demokracie nebo demokracie?“ píše následující: „[...] Mám na mysli takové normy, jakými jsou třeba lustrace nebo zločiny typu extremismu či rasismu. Jejich výklad v praxi umožňuje v podstatě nežádoucí, byť potenciální politické oponenty vyřadit, a to diferencovaně. [...] Vždyť podle někdejších (grossovských) kritérií ministerstva vnitra lze takto posuzovat třeba panslovanství (proč ne panevropanství?) nebo neuznávání ‚vedoucí úlohu‘ USA?“ Nevařilova slova zajímavým způsobem, byť nepřímou, ilustruje i textový editor MS Word, který ve své přednastavené korekci českého jazyka nemá ve slovníku výraz panslovanství.

„Zajímají se o nás zpravodajci“, tvrdí někteří představitelé českých slovanských organizací

Může se zde jednat o příslovečné „přání otcem myšlenky“, abych na sebe upozornil, tvrdím, že se o mě někdo zajímá. Co by nato řekl inženýr Nevařil, kandidát věd? Ještě jednou zacitujeme z jeho článku: „Kapitalismus dokáže být tvrdý, když se jedná o něco vážného a pro něj nebezpečného. Pokud by se jednalo o stíhání politických protivníků v dobách obdobných poválečným začátkům studené války, nevím, nevím...“ Na druhou stranu, bylo by to pochopitelné. Jedině homogenita jazyková a kulturní je zárukou stability systému. Zřejmě by se EU zakymácela v základech, kdyby se začala zdůrazňovat panslovanská otázka, která byla „zhoubná“ i pro integritu Rakouska-Uherska. Dodnes nás Čechy ve Vídni jaksi „nemusí“. V lepším případě nám to dávají najevo nápisy „Češi — nekráť tady!“ Tak snad mají oni představitelé pravdu, že jsou neustále v hledáčku zpravodajců...

Zřekli jsme se suverenitu pro ČR, proto nyní nesmíme být Slované

JUDr. Čestmír Kubát, CSc. v kapitole „Popření myšlenky demokratického a právního státu“ včleněné do knižního sborníku „Jak to bylo doopravdy“ uvažuje takto: „Česká republika se bude ve vojenských věcech řídit zásadou ‚koncensus minus jedna‘ a podřídí se rozhodnutím ostatních členských států Aliance, i kdyby s nimi sama nesouhlasila.“ Doktor Kubát hned vysvětluje, že něco takového „znamená vědomé a záměrné omezení státní suverenity České republiky, podobně jako přistoupení České republiky k Lisabonské smlouvě“. V obou případech integrace do nadstátních struktur se ze hry záměrně vyloučila veřejnost. Od ní se naopak žádá, aby změnila svoje myšlení tak, aby to bylo slučitelné s nadnárodními formacemi, jichž jsme se stali členy. Zde skutečně není prostor pro panslavismus, respektive není zde pro to prostor, když se celá záležitost nazírá optikou NATO a EU.

Pozor! Jazyk je nositelem identity

Na vysokých školách se někdy prokresluje tendence preferovat v rámci „slavistiky“ jen ty slovanské jazyky, jimiž se hovoří na území EU (například o ruštině tedy nemůže být ani řeči viz Katedra literární a kulturní slavistiky, Fakulta filozofická, Univerzita Pardubice, klks.upce.cz). Jde-li o jasné

označené jazykové katedry, v jednooborovém smyslu, pak příkladem mohou být spíše fakulty pedagogické. V tomto smyslu bychom tedy samostatnou rusistiku sice našli — pokud je autorovi článku známo, pouze však v Brně — a právě na fakultě pedagogické. Nemusíme připomínat, že poslání pedagogické fakulty a filozofické není vůbec stejné. Jazyky na FF se dále oslabují vznikajícími duplicitními pracovišti v rámci univerzit, tyto jsou chápány jako různá „centra jazykové přípravy“. Široce vzato: konstatujeme tendenci sdružovat jazykové katedry, různě je fúzovat s dalšími obory, není však jasné, zda vždy ku prospěchu věci.

Pokud by byly pedagogické fakulty z hlediska jazykových kateder preferovány (přinejmenším od reakreditace v roce 2010 tomu tak nejspíše je), pak tu vidíme snahu odtrhávat složku jazyka od ostatní kultury, historie, filozofie, umění a společnosti. Není bez zajímavosti, že v zahraničí jsou absolventi jazyků na pedagogických fakultách více váženi než ti, kteří absolvovali totéž na FF. V ČR byla ale tradice donedávna přesně opačná! V zahraničí panuje totiž názor, že jen pedagogická fakulta vybaví člověka jazykově lépe. Nějaké „plácání“ (filozofování) o jazyce je přece zbytečné. Fakt, že za oním „plácáním“ vězí pochopení národa a jeho tendencí, integrity, se záměrně vytlačuje na okraj vědomí dnešních VŠ studentů jazykových oborů. V praxi to znamená: „ať lidé mluví. Jen aby nebylo jasné, co vlastně chtějí říci.“ Jsme svědky výchovy bezproblémových občanů EU?

Autor článku měl možnost se neformálně dotázat představitelů slovanských hnutí v České republice doc. Vojtěcha Merunka a JUDr. Zdeňka Opatřila, co je cílem jejich snažení, co vlastně svým slovanstvím vyjadřují

Ať už se tedy jedná o Slovanskou unii či Českomoravský slovanský svaz, oba subjekty se navzájem od sebe dokonce odtahují, jednoznačná odpověď, zcela paradoxně a proti všem očekáváním, nezazněla. Jedni vidí nutnost udržovat staré tradice (jako by NATO a Lisabon zajímalo, že „okolo Hradce v malé zahrádce rostou tam tři růže“...). Jiní se snaží vyvinout univerzální všeslovanský „mezijazyk“, aby si mezi sebou Slovani „lépe rozuměli“. Lze si však představit jednání v Minsku o východní Ukrajině v novoslovanštině? Bohatě přece stačí, že Srbové a Chorvati hovoří vyloženě jedním jazykem, ale ani jedno z uvedených etnik to nejen neuzná, ba přímo popře. Lze si vůbec představit třeba takovou bulharsko-makedonskou konferenci v mezislovanštině ohledně geopolitických témat?

„EU s námi (Slovany, pozn.) může jednat v mezislovanštině.“ Této koncepci se přidržuje doc. Merunka, tvůrce umělé novoslovanštiny (mezislovanštiny)

Na dotaz, proč by to EU měla dělat, co bude předmětem takového jednání, jak se zdá, dosud není jednoznačné odpovědi. Ani jedna z uvedených slovanských organizací nemá jasně vyhraněný vztah vůči Rusku. Na stránkách slovanstvi.cz si můžeme přečíst zajímavou informaci. Kdyby se spojili Slované, alespoň tedy jazykově, podíl „ruské“ populace (škoda, že český jazyk nezná slovo „Россияне“[rasija:ni] = občané RF, bez ohledu na to, kterého federativního etnika jsou příslušníky. Tito všichni jsou „Rossijaně“.), tedy podíl „ruské“ populace by v takovémto útvaru by představoval 50 %.

Proto není vůbec od věci otázka, proč se neučit rusky, když je to jazyk s tisíciletou tradicí, nositel vysokých technologií, podpořených ohromnou kulturou. Nechť bude odpovědí to, co bylo řečeno výše, nebo fakt, že v ČR vlastně neexistuje katedra vyloženě samostatné rusistiky. Vždy jde o nějaký slepenec rusistiky s něčím jiným, nejlépe na pedagogické fakultě. V horším případě se hovoří o různých institutech, ústavech, katedrách slavistiky, ale jen málokde je přítom slavistika skutečně slavistikou, v tom správném filologicko-jazykovědném širokém i úzkém smyslu.

Zdroj: <https://cz.sputniknews.com/ceskarepublika/201806217584694-slovane-cesko-eu-nato-merunka>

Sdílet